

Työelämäjaoston toimintasuunnitelma 2004

1. Työelämäjaoston työskentelyä ohjaava tausta

Työelämäjaoston työskentelyä ohjaa *Hallituksen tietoyhteiskuntaohjelma*, jonka tavoite on lisätä kilpailukykyä, sosiaalista tasa-arvoa sekä kansalaisten hyvinvointia ja elämänlaatua hyödyntämällä tieto- ja viestintätekniikkaa koko yhteiskunnassa.

Tietoyhteiskuntaneuvoston ja sen jaostojen tehtävänä on 1) käsitellä tietoyhteiskunnan kehittämisen päälinjauksia, 2) ennakoida, seurata ja arvioida tietoyhteiskuntakehitystä ja sen vaikutuksia, mahdollisuuksia ja uhkia sekä 3) tehdä niihin liittyviä sektorien välistä yhteistyötä edistäviä aloitteita, 4) seurata ja käsitellä tietoyhteiskuntakehitykseen liittyviä horisontaalisia aloitteita ja lainsäädäntöesityksiä sekä niiden toteutumista, 5) seurata tietoyhteiskuntakehitystä koskevia kansainvälisiä asioita ja 6) osallistua Suomen kannan muodostamiseen, 7) kehittää elinkeinoelämän ja hallinnon vuorovaikutusta tietoyhteiskuntahankkeissa, 8) arvioida tietoyhteiskuntaohjelmaa ja sen edistymistä, 9) raportoida maan tietoyhteiskuntakehityksestä säännöllisesti hallitukselle.

Työelämäjaoston tehtävät ja vaikutusmuodot ovat edellä esitetyn pohjalta seuraavat:

<u>Tehtävä</u>		<u>Vaikutusmuoto</u>
• luoda linjaa	→	näkemykset
• seurata kehitystä	→	arviointi, indikaattorit
• tehdä aloitteita	→	toimenpiteet, ehdotukset
• edistää yhteistyötä	→	vuorovaikutus
• raportoida hallitukselle	→	raportit

Näiden tavoitteiden toteutus vaatii jaostolta oman ymmärryksen ja yhteisen näkemyksen muodostamista.

2. Työelämäjaoston työtä ohjaavat viitekehykset

Työelämäjaoston työskentelyä ohjaa kolme tietoyhteiskunnan hahmottamiseen vaikuttavaa näkökulmaa (mallia), joita syvennetään työskentelyn aikana:

- **INFORMAATIOYHTEISKUNNASTA TIETÄMYSYHTEISKUNTAAN**
VTT:n luoman Teknologiabarometrin mukaan yksilöiden teknologinen osaaminen ja soveltaminen on vain tietoyhteiskunnan lähtökohta. Kansallinen kilpailukyky sen sijaan vaatii panostusta innovatiivisen yhteiskunnan kehittämiseen. Työelämäjaosto kiteyttää kantansa Teknologiabarometrin kolmiportaisen mallin pohjalta.
- **TYÖN MUUTOSTRENDIT**
Työn muodot muuttuvat kaiken aikaa. Työmarkkinasäädösten ja –käytäntöjen tulisi muuttua näiden trendien mukana. Työelämäjaoston tehtävänä on kiteyttää itselleen kokonaiskuva työn trendien muutoksista.
- **OSAAMISEN KASVUN GLOBAALI PERSPEKTIIVI**
Eurooppalaiset ja suomalaiset kasvumahdollisuudet voidaan tunnistaa vain, jos ollaan tietoisia siitä, millaisia globaaleja osaamisen kehittymiseen ja liikkumiseen liittyviä trendejä maailmalla on nähtävissä. Työelämäjaosto kiteyttää nämä trendit työnsä taustaksi.

3. Työelämäjaoston työtä ohjaavat pääteemat ja kysymykset

Työelämäjaosto tarkastelee tietoyhteiskunnan työelämään liittyvää kehitystä seuraavasta neljästä näkökulmasta:

1. Osaamisen ja innovatiivisuuden lisääminen työelämässä

- Miten saadaan aikaan laadullisesti kestävää tuottavuuskasvua, lisätään työelämän laatua ja tuottavuutta samanaikaisesti?
- Mitkä ovat tietoyhteiskunnan keinot edistää työllisyyttä?
- Miten lisätä organisaatioiden oppimista?
- Miten lisätä oppilaitosten kansainvälistä vetovoimaa?
- Miten lisätä oppilaitosten kyvykkyyttä kehittää innovatiivisia yksilöitä työelämään?
- Miten tunnistaa uusia työllistäviä kasvualoja nykyistä tehokkaammin?

2. Osaamisen ja innovatiivisuuden muuntaminen työllistäväksi kasvuksi

- Miten yrittäjyyttä voitaisiin lisätä?
- Miten lisätä vuorovaikutusta menestysklustereiden rajapinnoilla?
- Miten saada koko Suomi mukaan osaamisketjuihin?
- Miten kehitämme tiedonhallinnan prosesseja innovatiivisuuden edellytyksenä?
- Miten edistää uusien kärkiprojektien syntyä ja estää uuden talouden kärkiprojekteja siirtymästä muualle?

3. Muutoksen hallinta työpaikoilla

- Miten saadaan käyttöön menetelmiä, jotka lisäävät innovatiivisuuden ja innovaatioiden ymmärtämistä, nykytason analysointimenetelmiä ja toivotun kehityksen vauhdittamista?
- Millaiset johtamisrakenteet tukevat innovatiivisuutta?
- Miten voidaan yhdistää joustavuus ja turvallisuus työpaikoilla (tasapaino)?
- Millaisia joustavuuden mahdollisuuksia, joita ei ole hyödynnetty tai joita ei tunneta, on nykyisellään olemassa?
- Millaisia uusia mahdollisuuksia tieto- ja viestintäteknologia tuo?

4. Muutoksen hallinta työmarkkinoiden tasolla

- Millaisia työpaikkojen uudelleen sijoittumisen trendejä on näkyvissä?
- Miten innovaatioiden johtamista ja työelämän laatua voidaan kehittää siten että syntyy uusia työpaikkoja?
- Millaisia kulutustrendejä on havaittavissa?

4. Työelämäjaoston työskentely ja kokoonpano

Työelämäjaosto tulee tarkentamaan valittuihin teemoihin liittyviä kysymyksiä ja tavoitteita kevään 2004 aikana. Työskentely rakentuu kevään aikana paljolti *teemakeskusteluista*, joiden tavoitteena on syventää jaoston jäsenten ymmärtämystä tässä suunnitelmassa esitetyistä kehityslinjoista. Lisäksi haetaan työskentelyä tukevia kumppanuuksia ja kytetään ne mukaan jaostossa käsiteltävien sisältöjen työstämiseen. Syksyn 2004 aikana priorisoidaan painopisteet, päätetään seurannan indikaattorit ja laaditaan raportointirunko.

Työskentelyn etenemistä seurataan ja raportoidaan *tavoite- ja suunnittelukehikon* avulla (kohta 5).

Kokousaikataulu keväällä 2004: 3.2, 19.3, 25.3, 29.4, 11.5, 14.6

Työelämäjaoston jäsenet: Pirjo Ståhle, pj (Lappeenrannan teknillinen yliopisto), Tiinan Hanhike, siht. (TM), Markku Markkula, raportointivastaava (Akava), Merja Berglund (Suomen Yrittäjät), Eija Hietanen (SAK), Nina Pärssinen (PT), Heli Kuusi (OPH), Riitta Laitasalo (Kesko), Antti Kasvio (Tietoyhteiskuntainstituutti), Antti Rinne (ERTO), Katja Leppänen (TT), Olli Hietanen, (Tulevaisuuden tutkimuskeskus) Tuomo Alasoini (TM).

5. Työelämäjaoston tavoite- ja suunnittelukehikko

	Tavoitteet 1	Toimen- piteet 2	Ehdotukset 3	Yhteydet 4	Arviointi Seuranta 5	Indikaattorit 6	Raportit 7
A Osaamisen ja innovatiivisuuden lisääminen työelämässä							
B Osaamisen ja innovatiivisuuden muuntaminen työllistäväksi kasvuksi							
C Muutoksen hallinta työpaikoilla							
D Muutoksen hallinta työmarkkinoiden tasolla							